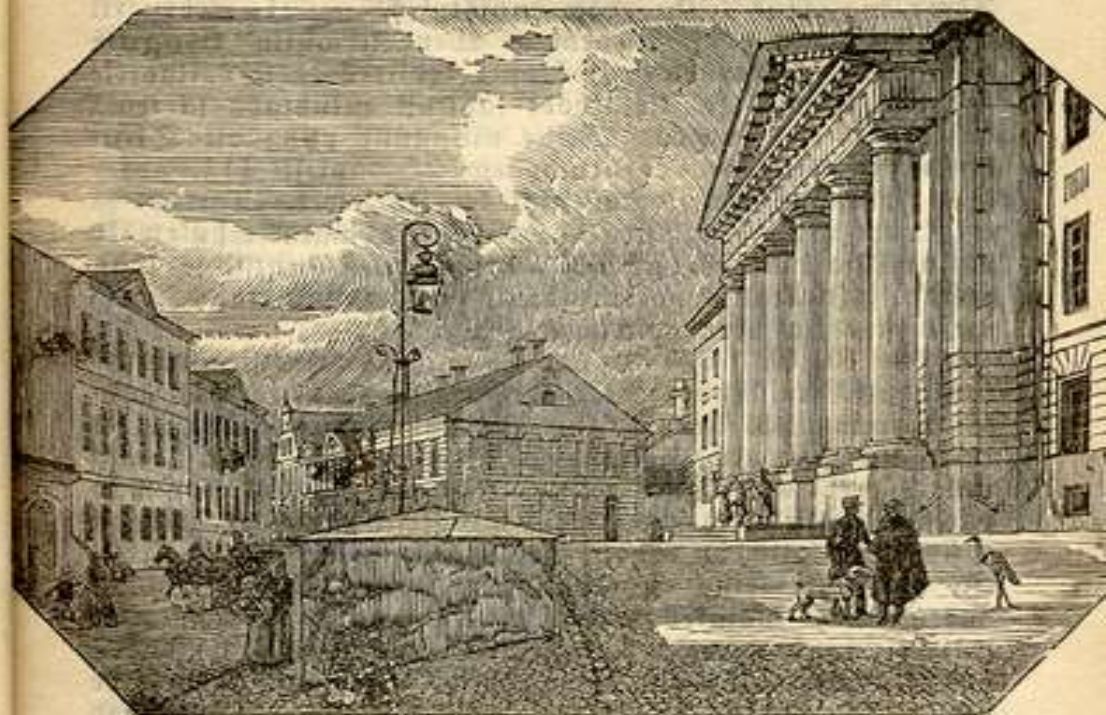

päew. Saja aasta eest andis Keiser Aleksander I. käsu wälja, et piinamist, mis inimese soole suureks häbits on, lohtudes enam ei tohi tarwitada. Piinamistega katsuti tüt kätte saada. Piinajad olwad südamega inimesed. Alles Katharina II. ajal oli senat ise piinamiste lootamise wastu, sest et nad kartsiwad surjategijate arwu nii suureks minemat, et õige inimene enam ei wõi elada. 27. septembril 1801 teelati piinamine ära ja 9. webruaril 1827 kästi ka tüt piinamise riistad ära häwitada. Päite hakkos paistma ja hirmus õõ taganes ja inimesed saidwad inimlikumaks. — 8. oktoobril suri Wiljandis kooliõpetaja Aleksander Georg v. Stryl (pime Stryl), suur iseennast ohwerdaw kooli ja nooresko sõber. Eht tal käl enesel silmad loodud walguist wastu ei wõtnud, seda enam aga põlesiwad tema waimusilmad ja puistasiwad seda tululest ka teiste südamesse, kus tema mälestus jäädawalt on kinnitatud. Auu, kellele auu tuleb anda! Kihutagu pimedada Stryli eeskujaja ka teisi samasugusele iseenese ärasalgamisele! — Saaremaa endine talurahwa asjade komsmissar **Kojatski** mõisteti Riias 2-päewase lohtuakaja arutamise järele poolteists aastaks wangirootu ja lootas tüt isedäralised eesõigused ja õigused ja peab Saaremaa; waldade heaks 2244 rbl. 15 kop. wälja maksma. — **Sõulufuul** on riigiwalitsus riiklise lorra ja awalikku rahu alalhoidmises mitmed linnad, nende seas ka Jurjewi (Tartu) ja Riialinna, sõjaseaduse alla pannud. Walitsuse ammetnikkudel on nüüd erainimeste lohtia suurem wõim lääes kui muidu. — Endine Eesti **Karskuse Seltside** **kehttoimefond** on ülemalt poolt käsu saanud, toost lahutada. Oma waranduse määros kehttoimefond „Karskuse-Sõbrate“ Jurjewis (Tartus). — Tallinnas hakkas 1. detsembril uus Eesti päewaleht „Teataja“ cand. jur. Patsi toimetusel ilmuma. Lehel on rahulik ja mõistlik toon; ka keele poolest wõib lehega wäga rahul olla.

Kui meie ministeriumide tegewust Wenemaal 1901 waatleme, siis näeme, et **Sisimeste asjade ministeriumile** läinud aast wäga raske oli; nälihäda tegi temole palju muret ja saatis palju tööd. Rahwa toitmise mure langes uue seaduse järele täitsa walitsuse ammetnikkude peale. **Rahwaministerium** uuris selle järele, kust see tuleb, et siiski kites tubermangudes talurahwas majanduslikelt tagurpidi läheb. Sasa rahaturult laenati 80 miljoni marka raudteede ehitamises.

Rahwabariduse ministerium töötas kooliõlu uuenduse kallal, eht käl selles palju edasi ei jõutud. **Teedeministerium** jõudis Siberi raudtee ehitusega lõpule ja minister ise sõitis tööd wäa ama Ida-Aasiasse. **Mandsburias** on tee ehitamine alles käsil. **Rohuminiisterium** on Siberisse saatmise nuhtlused muutnud ja uue kaalatõtu seaduse walmistamise kallal kangeste tööd teinud. **Põllutöö ministerium** tegi uute põllutöö alatoolide osutamises tubliste

Jurjewi (Tartu) ülikool.

tööd. **Ra** walmistati seadust selle wastu, et mõisad mitte alama seisuste isikute kätte ei langeks, waid et nad mõisnikkude kätte jääsiwad. **Sõjaministeriumis** oli sõjakoolide ümbermuutmise käsil ja **Mereministeriumis** ehitati esimene wee al sõitja wene, misugusid tulewitus weel õige rohkeste tabetakse juure asutada.

Jurjewi (Tartu) ülikooli-kiriku õpetaja prohwessor **Dr. Ferdinand Hoerschmann** suri 20. jaanuaril ära. Tema oli aastast 1875 kuni 1901 siinses ülikoolis usuteaduse prohwessoriks. Enne prohwessori ammetiks